

Archaeologies, nummer 1.2

Sammanfattningar på svenska

---

1. Om pedagogik

K. Anne Pyburn, Indiana University, USA

Om arkeologi utan svårighet kan främja politiskt våld, då måste det finnas ett sätt att förebygga en sådan situation genom att låta arkeologi verka för fredliga lösningar på politiska konflikter. Nyckeln till omvälvning inom arkeologi ligger i att identifiera de utstuderade budskapen som vi bevarar åt eftervärlden med erhållen visdom och kunskap att undervisa inom nya anti-koloniala strukturer.

2. Undervisning i Mayakulturens konsthistoria

Marvin Cohodas, University of British Columbia, Kanada

Trettio års erfarenhet av undervisning har resulterat i att författaren har uppmärksammat viktiga aspekter på presentationen av Mayakulturens konsthistoria. När författaren insåg de politiska konsekvenserna av sina ansträngningar, så började han ta ansvar för dem genom att engagera folk tillhörande Maya i sin undervisning och i sina tolkningar av det förflutna. Författaren hävdar att detta har förbättrat både kvaliteten på hans undervisning, och etiken i hans praxis.

3. Fakta eller spekulatión? Hur ett feministiskt perspektiv kan hjälpa studenter att förstå vad arkeologer vet och varför de tror att de vet det

Julia A. Hendon, Gettysburg College, USA

Om vi menar allvar med betydelsen av allmän utbildning och kommunikation, så behöver vi en arkeologisk pedagogik. Undervisning i arkeologi för studenter på grundutbildningen är mest framgångsrik när frågor om metod, teori och etik presenteras som integrerade i och som centrala aspekter på arkeologisk praxis. Jag diskuterar hur feministiskt inspirerad forskning spelar roll för ett pedagogiskt användbart sätt att introducera studenterna i förhållandena för forsknings utformning, bruk av flera belegg och kontroll av tolkningar. Studien är baserad på mina erfarenheter av att undervisa på olika akademiska institutioner i USA.

4. Revolutionen kommer att sändas i TV¹: Utbildning i afrikansk arkeologi och utmaningen med arkeologi i mötet med det allmänna – några exempel från södra Afrika²

Alinah Kelo Segobye, Cambridge University, UK

Arkeologi är numera erkänd som en avgörande källa till kulturarvs utveckling i Afrika. Arkeologiutbildningen är emellertid starkt underfinansierad. Den här artikeln behandlar några av utmaningarna och möjligheterna i utvecklingen av arkeologi i mötet med det allmänna i Afrika, med hänvisning till fall från Botswana och södra Afrika.

5. Att undervisa revolutionär arkeologi: afrikanska experiment i historieskapande och handhavande av arv

Peter R. Schmidt, University of Florida, USA

---

¹ Detta är ett ombearbetat uttryck från Gil Scott-Heron's dikt "The revolution will not be televised" (sv. "Revolutionen kommer inte att sändas i TV") (BMG 1989), och jag medger dess betydelse för min övertygelse om vikten av att undervisa afrikansk arkeologi.

² Den här texten tog form när jag var gästforskare på Wolfson College, Cambridge. Jag tackar mina finansiärer Smuts Memorial Fund och Wolfson College för deras stöd. Jag tackar personerna som granskat texten och medger deras bidrag. University of Botswana gav mig ledigt för att utföra min forskning.

Artikeln behandlar särskilt afrikanska studenters erfarenhet av att studera och åstadkomma handhavande av arv i Tanzania och Eritrea. Författaren belyser behovet av ett pragmatiskt tillvägagångssätt, som betonar oberoende beslutsfattande och tillväxten av professionellt självförtroende i kontexter med snabb utveckling och politisk omvälvning. Dessa perspektiv på undervisning visar på ett positivt gensvar från studenter, som ser möjligheter till att skapa en arkeologi om deras kulturarv och från deras utgångspunkt.

6. Låtsas ritualer: reflektioner över förhållandet mellan arkeologi och utbildning med utgångspunkt från uppfattningar hos en grupp barn i Rio de Janeiro, Brasilien

Marcia Bezerra, Catholic University of Goiás (UCG), Brasilien

Artikeln redogör för forskning, vilken baseras på intervjuer med en grupp skolbarn i Brasilien om deras syn på arkeologi, hur deras kunskap om det förflutna påverkar deras förståelse av samtiden, och hur deras erfarenheter av samtiden återspeglas i deras synsätt på det förflutna.

7. Mesolore: undervisning i att tänka kritiskt

Liza Bakewell and Byron Ellsworth Hamann, Brown University, USA

Författarna har utvecklat Mesolore, som är ett interaktivt mångvetenskapligt utbildningsprogram. Det är utformat för undervisning av studenter om mesoamerikanska kulturer, i det förflutna och i nutid. Författarna redogör för struktur och avsikt bakom deras engagemang för mångvetenskap och mångfald inom arkeologi.

8. Att undervisa med avsikt: Genusarkeologi

Bettina Arnold, University of Wisconsin-Milwaukee, USA

Artikeln behandlar undervisningens förhållande till politiska uttryck. Här avses i synnerhet den feministiska kritikens betydelse i utvecklingen av arkeologi, och den kritikens plats i undervisningssalen.

9. Vems värld och vems arkeologi? Det koloniala nuet och återkomsten av det politiska

Yannis Hamilakis, University of Southampton, Storbritannien

Författaren urskiljer genomförandet av ett tilltagande aggressivt koloniseringsprojekt i Irak och Afghanistan, och behandlar det katastrofala misslyckandet hos det västerländska arkeologiska samfundet att på lämpligt vis bemöta förhållandena i de båda länderna. Sättet att betona arkeologi bidrar aktivt inte endast till att legitimera ett olagligt och oetiskt krig, utan även till återskapandet av den regim av makt och sanning som kriget strävar efter att etablera. Författaren uppmanar WAC att decentralisera världen som den uppfattas från västerländska storstadscentra, vilket möjliggör för "periferin" att ta initiativ, upprätta agendan, och förespråka alternativa arkeologiska epistemologier.

10. Att upptäcka östra Europa: perspektiv på WACs framtida samarbete med Bulgarien och östeuropeiska länder

Tsoni Tsonev, Institute of Archaeology and Museums, Bulgarien

I artikeln visar jag på förhållandet mellan utformningen av WAC som en moralisk och politisk reaktion på apartheidregimen i Sydafrika och förändringarna i Europa efter Berlinmurens fall. Arkeologivetenskapen som sådan kan inte längre gömma sig bakom falsk objektivism. Behovet av att omvärdera de problematiska nationalistiska historierna hos de flesta europeiska staterna uppmanar till att tänka om kopplingarna mellan arkeologi och nazist- och kommunistregimerna. Vidare, så behandlar jag postkommunistiska realiteter i Bulgarien och de sätt på vilka arkeologer reagerar på kommersialiseringen av handhavandet av kulturarvet. Jag skisserar vilka områden som är viktiga för samarbete mellan WAC och Bulgarien och andra östeuropeiska länder. Allra viktigast är de gemensamma ansträngningarna hos WAC och arkeologer på Balkan, med syftet att göra vetenskapen mera mänsklig. Under 1990-talet blev det tydligt att arkeologi genom sin

"visuella representation" bidrog i mycket stor utsträckning till underhållet av nationalistiska strömningar som stödde krig på Balkan.

11. Postkolonial kritik i One World Archaeology: Vilken plats har Nordafrika?

Elena A.A. Garcea, Università di Cassino, Italien

Nordafrika har under lång tid betraktats som en förlängning av södra Europa. När det stod klart att nordafrikanska arkeologer följde icke-europeiska dynamiker, så uteslöts de arkeologerna från pågående debatter och recensioner av aktuella arbeten. Den här artikeln framför postkolonial kritik sprungen ur många års fältarbete i två nordafrikanska arabiska länder: Libyen och Sudan. Jag inleder med en dekonstruktion av subjekt/objekt rollerna bland arkeologer, vilket leder till en förändrad syn på nuet. Därefter diskuterar jag arkeologens perspektiv på ekonomisk utveckling och resursexploatering. Slutligen föreslår jag en förändring av Nordafrikas ställning i den aktuella arkeologiska debatten, liksom i förhållande till pågående sociala och politiska händelser.